

Cum se apără ANRE și cum fuge de responsabilitate în scandalul liberalizării pieței energiei: Consumatorii au fost informați, iar obligarea furnizorilor să vândă la preț mic este ilegală

Autoritatea Națională pentru Reglementare în Energie (ANRE) nu are vreo vină legată de modul dezastruos în care a fost gestionată liberalizarea pieței energiei electrice, a susținut Zoltan Nagy-Bege, vicepreședintele instituției, în cadrul unei dezbateri pe tema prețului la electricitate. Zoltan Nagy-Bege a încercat să prezinte câteva argumente, dar se dovedesc a fi contradictorii. Acesta acuză și "multiple presiuni" asupra ANRE de a impune prețuri mici furnizorilor de ultimă instanță, susținând că o intervenție ar fi ilegală. ANRE acuză presiuni în condițiile în care ordinele controversate legate de liberalizare au fost gândite și elaborate în întâlniri cu acești furnizori. Ce a spus Zoltan Nagy-Bege, marți, la o dezbaterie organizată de ziarul Bursa:

Care este realitatea

1. Este adevărat că liberalizarea pieței energiei de la 1 ianuarie 2021 a fost decisă încă din ianuarie 2020, după modificarea controversatei OUG 114/2018. Dar consumatorii casnici au început să primească cu adevărat informații despre liberalizare abia în luna decembrie 2020, în urma unor articole de presă. Practic, datorită presei, multe persoane au aflat că piața se va liberaliza de la 1 ianuarie 2021. Un studiu realizat de Asociația Energia Inteligentă arăta că la începutul lunii decembrie, aproximativ 90% dintre consumatorii casnici nu știau despre această liberalizare.
2. Lipsa informării a amplificat scandalul. Cu doar câteva zile înainte de finalul anului 2020, între Crăciun și Revelion, toată lumea a fost luată prin surprindere cu vestea că toți consumatorii casnici care nu sunt pe piața liberă vor fi trecuți automat în serviciul universal, de la 1 ianuarie, la preț cu până la 26% mai mare față de cât plăteau în decembrie. Nimeni nu a înțeles cum s-a format acest preț de serviciu universal, la nivelul furnizorilor de ultimă instanță (ENEL, CEZ, Electrica, E.ON) la care se află cei aproape 6 milioane de consumatori casnici care se aflau în regim reglementat. De altfel, ANRE nu a explicat cum s-au format aceste prețuri de serviciu universal. "Ce a stat la baza stabilirii acestor prețuri? Aceste prețuri au fost transmise către ANRE?", a întrebat Bogdan Badea, șeful Hidroelectrică, în cadrul dezbaterii, susținând că ANRE nu oferă explicații.
3. Zoltan Nagy-Bege susține că ANRE nu putea informa direct consumatorii, deoarece nu are această obligație, în schimb s-au achitat furnizorii de această sarcină, ceea ce este departe de adevăr.

-Furnizorii au transmis în luna decembrie așa-zise informări, dar care erau, de fapt, mai mult încurajări pentru rămânerea în serviciul universal. HotNews.ro a arătat în mai multe rânduri că furnizorii transmiteau informări pentru oferte pentru serviciul universal, în primul rând. Scuza furnizorilor era că - ANRE a stabilit o informare standard în acest sens, în care să fie scoase în evidență ofertele pentru serviciul universal. Practic, ANRE a favorizat marii furnizori prin faptul că nu le-a impus să informeze eficient clienții că urmează să aibă loc o liberalizare, iar că cei care nu încheie contracte pe piața liberă vor rămâne în regim de serviciu universal, la prețuri mult mai mari decât cele din zona concurențială.

Ulterior, unii furnizori, precum Electrica, au început să trimită oferte concurențiale, dar fără să prezinte prețul final, ceea ce pune consumatorul în imposibilitatea de a lua o decizie clară.

4. Zoltan Nagy-Bege spune că este ilegal ca ANRE să intervină pe piață. Însă, o problemă de concurență este și întâlnirea în secret, cu furnizorii de ultimă instanță, pentru a elabora un proiect de ordin care i-ar putea favoriza în fața altor furnizori. HotNews.ro a arătat cum a fost elaborat un proiect de ordin în întâlniri doar cu acești furnizori, nu și cu reprezentanții altor firme sau cu cei ai consumatorilor. Așa a apărut proiectul de ordin care prevede că vei fi compensat cu diferența dintre prețul serviciului universal și cel de pe piața liberă, doar cu condiția să închei contract până în 31 martie, cu furnizorul de ultimă instanță la care te afli. Ulterior, după o serie de controverse, acest proiect de ordin a fost înlocuit cu acela care prevede posibilitatea (nu obligativitatea) ca furnizorii să acorde niște discounturi. Dar, așa cum a mai arătat HotNews.ro, acest ordin favorizează din nou marii furnizori, mai ales că aceste discounturi pot fi înșelătoare.

Prin aceste așa-zise reduceri prevăzute în legislație, furnizorii de ultimă instanță ar putea fi puși în avantaj concurențial față de ceilalți furnizori. Se va induce consumatorului ideea că rămânerea la furnizorii de ultimă instanță ar însemna facturi mai mici, chiar dacă nu asta va fi realitatea. Acele reduceri pot fi chiar mai puțin avantajoase decât prețul oferit de alt furnizor.

Până la urmă pentru un consumator din serviciul universal cea mai bună variantă rămâne în continuare semnarea unui contract concurențial, fie cu actualul furnizor, fie cu altul care are oferte mult mai bine. Încheierea unui contract cu un alt furnizor ar putea fi mai avantajoasă decât varianta primirii unei reduceri în serviciul universal. Ar putea fi o diferență chiar de 10 lei pentru un consum de 100 kWh/ lună.